

Dr inż. Sławomir Jerzy Snarski

Instytut Nauk Leśnych Politechniki Białostockiej
ORCID: 0000-0002-9562-2608
e-mail: s.snarski@pb.edu.pl

Mgr Marek Martyniuk

Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim
ORCID: 0000-0002-4115-1898
e-mail: marek.martyniuk1@gmail.com

Zasady weryfikacji i efekty wymierzania korekt finansowych beneficjentom w związku z udzielaniem zamówień publicznych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014–2020

Rules of verification and the effects of application of financial corrections to beneficiaries in connection with the public procurement procedures under the Regional Operational Programme for Podlaskie Voivodship 2014–2020

Streszczenie

Celem niniejszego artykułu była próba zidentyfikowania regulacji normatywnych określających zasady ustalania i nakładania korekt finansowych w perspektywie finansowej 2014–2020. Zbadano też zasady sprawdzania prawidłowości udzielania zamówień realizowanych ze środków publicznych przez beneficjentów realizujących projekty objęte współfinansowaniem z funduszy strukturalnych oraz wymierzania korekt finansowych na przykładzie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014–2020 (RPOWP 2014–2020). Beneficjenci realizujący projekty współfinansowane z budżetu UE są poddani szczególnemu reżimowi stosowania prawa zamówień publicznych. Jego źródłem są zarówno przepisy prawa unijnego, jak i krajowego, oraz nieposiadające waloru źródła powszechnie obowiązującego prawa wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju. Ukształtowany w taki sposób stan prawny skutkuje wysokim odsetkiem przeprowadzonych przez beneficjentów postępowań o udzielenie zamówień publicznych zakwestionowanych przez właściwe instytucje w drodze kontroli. Mankament

Abstract

The purpose of this article was an attempt to identify normative regulations defining the principles of determining and imposing financial corrections in the financial perspective 2014–2020 examining the rules for verifying the correctness of awarding contracts involving public funds by beneficiaries implementing projects co-financed from structural funds and the application of financial corrections based on the example of the Regional Operational Programme for Podlaskie Voivodship 2014–2020. Beneficiaries implementing projects co-financed from the EU budget are subject to a special regime for applying the public procurement law. Its source is both the provisions of EU and national law, and the guidelines of the minister responsible for development, which are not a source of universally applicable law. The legal situation shaped in this way results in a high percentage of public procurement procedures carried out by beneficiaries which are questioned by competent institutions by way of control. A drawback from the point of view of the protection of

z punktu widzenia ochrony praw beneficjentów stanowi nadmierne normatywne skomplikowanie postępowania zwrotowego mającego zastosowanie również do systemu realizacji RPOWP 2014–2020. Postępowanie to jest złożone z dwóch etapów, tj. ustalenia i nałożenia korekt finansowych (z wyłączeniem stosowania przepisów k.p.a.), a następnie właściwego postępowania administracyjnego o zwrot środków. Pozytywnie należy jednakże ocenić przewidzianą w krajowych przepisach prawa możliwość miarkowania wysokości korekt finansowych w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości indywidualnych.

Słowa kluczowe: fundusze unijne, korekty finansowe, beneficjenci, procedury zamówień publicznych, nieprawidłowości indywidualne

JEL: G38, K39

Wprowadzenie

Fundusze strukturalne wdrażane w ramach polityki spójności Unii Europejskiej stanowią jeden z kluczowych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego Polski. Perspektywa finansowa na lata 2014–2020 przewidywała kwotę 82,5 mld euro z budżetu UE przypadającą Polsce na realizację tej polityki (Walenia, 2018, s. 9). Fundusze strukturalne we wskazanym okresie programowania wykorzystywane są w ramach 6 krajowych programów operacyjnych zarządzanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz 16 programów regionalnych, po jednym dla każdego województwa, zarządzanych przez zarządy właściwych województw. Zasadniczym celem regionalnych programów operacyjnych było wspieranie rozwoju regionów, ukierunkowanego na zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej UE. Łącznie na ich realizację zostało przeznaczonych niemal 31,3 mld euro (Gostomczyk, 2016, s. 18). Jednym z tych programów, z alokacją funduszy strukturalnych na poziomie 1,21 mld euro, był Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014–2020 (dalej: RPOWP), stanowiący istotny instrument wsparcia projektów przyczyniających się m.in. do rozwoju infrastruktury, wzrostu zatrudnienia oraz niwelowania dysproporcji w poziomie życia ludności zamieszkującej północno-wschodnią Polskę.

Zgodnie z zasadą autonomii proceduralnej przepisy unijne precyzują tylko niektóre wymogi dotyczące wykorzystania środków finansowych z budżetu UE, pozostawiając w pozostałym zakresie swobodę państwom członkowskim do ustanowienia regulacji prawnych na poziomie krajowym (Dyrberg, Kołyszko, 2014, s. 23–24). Stąd w ramach przyznanej autonomii Polska dysponuje kompetencją dyskrecjonalną przy określaniu właściwości krajowych instytucji oraz procedur służących rozpoznaniu spraw dotyczących przyznania wsparcia ze środków unijnych, jak również późniejszej realizacji i rozliczenia projektów (Brysiewicz, Poździk, 2012, s. 10). Z kolei w myśl zasady proporcjonalności zakres i forma działania UE ograniczają się do tego, co jest konieczne do osiągnięcia ce-

the rights of beneficiaries is excessive normative complexity of the return procedure applicable also to the implementation system of ROPPV 2014–2020. This procedure is composed of two stages, i.e. determining and imposing financial corrections (with the exclusion of the provisions of the Code of Administrative Procedure), and then the appropriate administrative procedure for the return of funds. However, the possibility provided in national law to measure the amount of financial corrections depending on the nature and seriousness of individual irregularities should be assessed positively.

Keywords: EU funds, financial corrections, beneficiaries, public procurement procedures, individual irregularities

łów określonych postanowieniami traktatów założycielskich. Wdrażanie funduszy unijnych w Polsce jest zatem determinowane zarówno regulacjami prawnymi na szczeblu UE, jak i na poziomie krajowym, natomiast efektywna absorpcja środków unijnych w odniesieniu do wszystkich programów operacyjnych jest immanentnie związana z wymogiem przestrzegania przepisów obowiązujących w obszarze zamówień publicznych (Piwowarczyk, 2019, s. 8). W przypadku zidentyfikowania przez właściwe organy kontrolne nieprawidłowości w procesie udzielania zamówień współfinansowanych z budżetu UE na beneficjenta danego projektu nakładane są korekty finansowe. Pomimo że korekty te mogą dotyczyć różnych nieprawidłowości (takich jak zawyżenie wysokości wydatków, niezrealizowanie działań w ramach projektu, podwójne finansowanie tego samego wydatku czy brak realizacji celów projektu), to zdecydowana większość korekt wymierzana jest za naruszenia związane z udzielaniem zamówień publicznych (Sendrowski, 2019, pkt 1). Pojawia się zatem pytanie, jakie są zasady weryfikacji procedur udzielania zamówień publicznych realizowanych w ramach projektów unijnych, jaka jest skala wymierzania beneficjentom korekt finansowych i czy znajduje ona uzasadnienie w kontekście efektywnej absorpcji środków unijnych w Polsce. W związku z istotnością wskazanego powyżej problemu celem niniejszego artykułu była próba zidentyfikowania regulacji normatywnych określających zasady ustalania i nakładania korekt finansowych oraz zbadania — na przykładzie RPOWP — procesu sprawdzania prawidłowości udzielania zamówień realizowanych ze środków publicznych przez beneficjentów realizujących projekty objęte współfinansowaniem z funduszy strukturalnych w perspektywie finansowej 2014–2020 i skali wymierzania tych korekt.

W artykule zastosowano następujące metody: analizę źródłową, analizę logiczną i analizę porównawczą. Podstawę badań teoretycznych stanowiła literatura z zakresu obszaru badawczego oraz obowiązujące regulacje prawne (unijne i krajowe), natomiast badania empiryczne zostały dokonane na podstawie danych wtórnych pochodzących z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku (stanowią-

cego aparat pomocniczy Zarządu Województwa Podlaskiego pełniącego funkcję Instytucji Zarządzającej RPOWP), otrzymanych w trybie określonym ustawą z 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej¹. W celu uzyskania miarodajnych wyników przeprowadzonych analiz badaniem objęto lata 2014–2019.

Charakterystyka podstawowych uwarunkowań prawnych w zakresie korekt finansowych

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej² (dalej: TFUE) ustanawia szereg podstawowych zasad prawa UE mających zastosowanie również przy udzielaniu zamówień publicznych w ramach projektów finansowanych z funduszy strukturalnych. Do najważniejszych z nich należą: zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową (art. 18 TFUE), swobodny przepływ towarów (art. 29 TFUE), swoboda prowadzenia działalności gospodarczej (art. 49 TFUE) oraz swoboda świadczenia usług (art. 56 TFUE) (Najwyższa Izba Kontroli, 2015, s. 42). Europejskie ramy prawne dotyczące zamówień publicznych, oprócz wskazanych powyżej regulacji TFUE, obejmują także trzy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 26.02.2014 r.: dyrektywę 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych³, dyrektywę 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych⁴, dyrektywę 2014/23/UE w sprawie udzielania koncesji⁵. W przypadku wykrycia nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z 17.12.2013 r.⁶ (dalej: rozporządzenie ogólne), tj. naruszenia prawa unijnego lub krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikającego z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet UE poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem, właściwa instytucja jest uprawniona do nałożenia korekty finansowej (Krzykowski, 2016, s. 51; Karwatowicz, Odachowski, 2009, s. 118). Ergo, jak zostało stwierdzone m.in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 25.02.2015 r., III SA/Wr 881/14⁷, do wymierzenia korekty finansowej wystarczające jest wykazanie nawet potencjalnej szkody w postaci straty finansowej w budżecie UE. Co istotne, nieprawidłowość może być wynikiem umyślnego działania lub zaniechania beneficjenta (np. fałszowanie dokumentacji przetargowej), bądź też mieć charakter niezamierzony i wynikać z niewłaściwej realizacji projektu (np. wadliwe przeprowadzenie postępowania o udzielenia zamówienia) (Sendrowski, 2019, pkt 2).

Korekta finansowa to instrument korygowania wysokości kwoty przyznanego wkładu publicznego z budżetu UE na realizację danego projektu w ramach konkretnego programu operacyjnego w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, mającymi wpływ na charakter lub warunki realizacji tego projektu lub programu (Łacny, 2015, s. 66). Jak wskazał NSA w wyroku z 13.12.2016 r., II GSK 1243/15⁸, istotą korek-

ty finansowej jest przywrócenie równowagi pomiędzy stanem rzeczywistym a stanem zakładanym w programie, która to równowaga została zakłócona wskutek popełnienia nieprawidłowości. Korekta stanowi przy tym różnicę między wysokością zadeklarowanych przez beneficjenta wydatków ze środków funduszy UE na realizację danego projektu w ramach programu operacyjnego a rzeczywistą wysokością takich wydatków poniesionych w toku realizacji projektu zgodnie z określonymi w programie warunkami przyznania wsparcia. Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 14.07.2016 r. w sprawie Wrocław — miasto na prawach powiatu przeciwko Ministrowi Infrastruktury i Rozwoju, C-406/14⁹ wyjaśnił, że kwotę korekty należy określić przy uwzględnieniu charakteru stwierdzonej nieprawidłowości, jej wagi, a także straty poniesionej przez dany fundusz unijny. Z określonej w art. 317 TFUE zasady wykonania budżetu ogólnego UE w ramach tzw. zarządzania dzielonego wynika, że uprawnienie do nakładania korekt przysługuje zarówno Komisji Europejskiej, jak i państwu członkowskim (Poździk, 2013b, s. 37).

Podstawowym aktem normatywnym obowiązującym na gruncie prawa krajowego, regulującym sprawy związane z wdrażaniem programów operacyjnych w trwającym okresie programowania, jest ustawa z 11.07.2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020¹⁰ (dalej: ustawa wdrożeniowa). W myśl przepisu art. 24 ust. 1 tej ustawy stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję odpowiednich działań. Mając na celu realizację tego obowiązku, ustawodawca wyposażył instytucje zarządzające, pośredniczące i wdrażające w instrumenty prawne umożliwiające ustalenie wystąpienia naruszeń prawa unijnego lub krajowego, a następnie ewentualne wymierzenie korekty finansowej odpowiadającej określonemu stanowi faktycznemu i prawnemu oraz wadze nieprawidłowości (Jaśkiewicz, 2014, pkt 12). Kontrole prawidłowości wydatkowania środków unijnych mogą przybierać następujące formy: kontroli w siedzibie beneficjenta lub w miejscu realizacji projektu, kontroli wydatków w związku z weryfikacją wniosku o płatność, kontroli trwałości projektu bądź też różnego rodzaju kontroli systemowych i krzyżowych (Sendrowski, 2019, pkt 2). Co więcej, niestwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości w toku wcześniej przeprowadzonej kontroli nie stanowi przesłanki odstąpienia od odpowiednich działań w przypadku późniejszego stwierdzenia jej wystąpienia przez właściwą instytucję (art. 24 ust. 2 ustawy wdrożeniowej).

Reguły gospodarowania środkami publicznymi (w tym pochodzącymi z budżetu UE) zostały określone w ustawie z 27.08.2009 r. o finansach publicznych¹¹. Zasady i tryby udzielania zamówień publicznych, środki ochrony prawnej przysługujące wykonawcy, uczestnikowi konkursu lub innemu podmiotowi, zasady kontroli udzielania zamówień publicznych oraz katalog organów właściwych w sprawach dotyczących zamówień publicznych precyzują przepisy ustawy z 29.01.2004 r. — Prawo zamówień publicznych¹² (dalej: pzp) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy. Z kolei w myśl art. 52 ust. 1 ustawy wdrożeniowej podstawową formę przyznania wsparcia projektu z funduszy unijnych stanowi umowa o do-

System zarządzania RPOWP

finansowanie projektu zawierana pomiędzy właściwą instytucją a beneficjentem w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy wdrożeniowej (Poździk, 2013b, s. 198). Jej postanowienia, których minimalny zakres precyzuje przepis art. 206 ust. 2 ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych¹³ (dalej: u.f.p.), każdorazowo zawierają warunki wsparcia oraz prawa i obowiązki beneficjenta związane z uzyskaniem środków na realizację wybranego projektu. Umowa o dofinansowanie projektu określa w szczególności zobowiązanie beneficjenta do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji projektu, zobowiązanie do stosowania wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, w tym wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków¹⁴ mające na celu zapewnienie, że wydatki są ponoszone w sposób, efektywny, racjonalny i przejrzysty, oraz warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych (Poździk, 2013a, s. 106). Wskazanie tych elementów w treści umowy jest obligatoryjne i należy do właściwej instytucji organizującej nabór wniosków. Stawki korekt finansowych oraz ewentualne możliwości ich obniżenia określa rozporządzenie Ministra Rozwoju z 29.01.2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień¹⁵ (dalej: rozporządzenie w sprawie korekt finansowych).

Postanowienia wszystkich powołanych wyżej regulacji normatywnych w istocie stanowią, że wydatki projektowe poniesione na podstawie umów zawartych z naruszeniem zasad udzielania zamówień publicznych mogą — w zależności od wagi naruszenia — zostać uznane za niekwalifikowalne w całości lub w części. W przypadku najpoważniejszych naruszeń przepisów unijnych lub krajowych obowiązujących w obszarze zamówień publicznych (np. poprzez niedopełnienie obowiązku właściwego upublicznienia zapytania ofertowego) korekty dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych mogą wynieść nawet 100% przyznanego dofinansowania.

RPOWP był jednym z instrumentów realizacji Strategii rozwoju województwa podlaskiego do roku 2020, przyjętej 9.09.2013 r. przez Sejmik Województwa Podlaskiego. Program ten stanowił równocześnie narzędzie realizacji Umowy partnerstwa, określającej strategię interwencji funduszy unijnych w Polsce w latach 2014–2020 w trzech kluczowych obszarach: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. Tym samym RPOWP przyczynił się do realizacji celów Strategii Europa 2020 oraz krajowych dokumentów strategicznych. Był on programem dwufunduszym, tj. współfinansowanym zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego. Zakres interwencji RPOWP obejmował 32 priorytety inwestycyjne, które zostały ujęte w 10 osiach priorytetowych. Jego głównym celem był „wzrost konkurencyjności gospodarki kształtowanej w oparciu o regionalne specjalizacje”. Założone efekty realizacji programu obejmowały w szczególności: zmniejszenie wskaźnika ubóstwa do 20,5%, wzrost wskaźnika zatrudnienia do 68,9%, zwiększenie nakładów na inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje, tworzenie terenów inwestycyjnych, wzrost mobilności pracowników oraz samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców, poprawę edukacji w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych dla rynku pracy, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych, poprawę dostępności terytorialnej poprzez rozbudowę sieci kolejowo-drogowej, zwiększenie udziału energii odnawialnej (Zarząd Województwa Podlaskiego, 2020, s. 3–6). Całkowity Indykatory budżet RPOWP wyniósł ponad 1,42 mld euro, w tym udział środków UE kształtował się na poziomie 1,21 mld euro. Podział środków finansowych programu na poszczególne priorytety przedstawia tabela 1.

Stosownie do art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej funkcje Instytucji Zarządzającej RPOWP (dalej: IZ) pełnił Za-

Tabela 1

Plan finansowy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014–2020 w podziale na priorytety na cały okres realizacji Programu według źródła finansowania (w euro)

Oś priorytetowa	Fundusz	Wsparcie unijne	Wkład krajowy	Finansowanie ogółem
Oś I. Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu	EFRR	236 576 845	41 748 856	278 325 701
Oś II. Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa	EFS	89 416 948	15 779 462	105 196 410
Oś III. Kompetencje i kwalifikacje	EFS	124 501 715	21 970 891	146 472 606
Oś IV. Poprawa dostępności transportowej	EFRR	223 000 000	39 352 942	262 352 942
Oś V. Gospodarka niskoemisyjna	EFRR	193 923 315	34 221 762	228 145 077
Oś VI. Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami	EFRR	43 240 000	7 630 589	50 870 589
Oś VII. Poprawa spójności społecznej	EFS	59 000 000	10 411 765	69 411 765
Oś VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej	EFRR	175 477 054	30 966 539	206 443 593
Oś IX. Rozwój lokalny	EFS	25 268 206	1 329 906	26 598 112
Oś X. Pomoc techniczna	EFS	43 191 794	7 622 082	50 813 876
Razem		1 213 595 877	211 034 794	1 424 630 671

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014–2020 (stan na 16.04.2020 r.), s. 179–180, rpo.wrotapodlasia.pl (10.07.2020).

ząd Województwa Podlaskiego, który w świetle art. 125 ust. 1 rozporządzenia ogólnego odpowiadał za zarządzanie programem operacyjnym zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami. Pełniąc równocześnie funkcje instytucji certyfikującej, IZ odpowiadała m.in. za zapewnienie prawidłowego wdrażania RPOWP, wybór projektów do dofinansowania, zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu, zlecanie płatności na rzecz beneficjentów, prowadzenie kontroli realizacji programu, w tym weryfikację prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów, nakładanie korekt finansowych, odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, całościowe monitorowanie postępów realizacji programu i weryfikację osiągniętych celów. Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy wdrożeniowej IZ na mocy odrębnych porozumień powierzyła część zadań związanych z realizacją RPOWP instytucjom pośredniczącym: Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Białymstoku¹⁶ oraz Stowarzyszeniu Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego¹⁷. Zadania te obejmowały w szczególności: przyjmowanie wniosków o dofinansowanie, ocenę i wybór projektów, zawieranie umów i rozliczanie projektów, kontrolę i audyt projektów, sprawozdawczość w zakresie powierzonych zadań (Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, 2019, s. 8–10). System instytucjonalny RPOWP nie przewidywał powołania Instytucji Wdrażającej.

Weryfikacja postępowań i wymierzanie korekt finansowych beneficjentom realizującym projekty współfinansowane z RPOWP

Zgodnie z informacją uzyskaną z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego¹⁸ proces sprawdzania prawidłowości zamówień publicznych udzielonych przez beneficjentów RPOWP odbywał się na próbie. Weryfikacji nie podlegają zamówienia, których wartość umowy z wykonawcami nie przekraczała kwoty 50 tys. zł netto. Natomiast obligatoryjną weryfikacją objęte były postępowania na roboty budowlane, których wartość umów z wykonawcami przekraczała kwotę 5 mln zł brutto oraz postępowania na dostawy lub usługi, których wartość umów przekraczała 1 mln zł. Z pozostałych postępowań przekazanych do weryfikacji IZ weryfikowała co najmniej 30% postępowań, które były wybierane na podstawie analizy czynników ryzyka. Po wyborze postępowań do weryfikacji pracownicy IZ zwracali się do beneficjentów o przedłożenie kompletnej dokumentacji z postępowania i rozpoczynali weryfikację. W przypadku braku stwierdzenia naruszenia przepisów prawa zamówień publicznych skutkujących zastosowaniem korekty finansowej IZ kończyła weryfikację, przekazując beneficjentom jej wynik.

Jeżeli w trakcie weryfikacji postępowania o zamówienie publiczne pracownicy IZ stwierdzali naruszenie przepisów prawa zamówień publicznych skutkujące zastosowaniem korekty finansowej, przygotowywany był wniosek do beneficjenta w celu złożenia wyjaśnień. Po analizie wyjaśnień benefi-

cjenta IZ zajmowała stanowisko w sprawie ich uwzględnienia bądź nieuwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia wyjaśnień beneficjenta i potwierdzenia naruszenia przepisów prawa zamówień publicznych, nakładana była korekta finansowa lub pomniejszane były wydatki poniesione nieprawidłowo. Jak już wcześniej wskazano, stawki korekt finansowych oraz ewentualne możliwości ich obniżenia określa rozporządzenie w sprawie korekt finansowych. Zgodnie z § 2 tego aktu prawnego wartość korekty finansowej związanej z nieprawidłowością indywidualną stwierdzoną w danym zamówieniu jest równa wartości poniesionych w ramach tego zamówienia wydatków objętych współfinansowaniem UE. Z kolei wartość pomniejszenia dotyczącego nieprawidłowości indywidualnej stwierdzonej w danym zamówieniu jest równa kwocie wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach tego zamówienia. Wartość korekty lub pomniejszenia może zostać obniżona, jeżeli anulowanie całości unijnego współfinansowania lub całości wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach zamówienia jest nieproporcjonalne do wagi i charakteru stwierdzonej nieprawidłowości (Łacny, 2017, s. 47). Charakter i wagę nieprawidłowości indywidualnej ocenia się osobno dla każdego zamówienia, biorąc pod uwagę stopień naruszenia zasad uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, przejrzystości i niedyskryminacji (§ 3 rozporządzenia w sprawie korekt finansowych). W trakcie weryfikacji postępowań o zamówienie publiczne pracownicy IZ kontrolowali następujące obszary narażone na wystąpienie nieprawidłowości: spójność dokumentacji przetargowej, opis przedmiotu zamówienia, warunki udziału w postępowaniu, żądanie dokumentów i oświadczeń wymaganych od wykonawców, kryteria oceny ofert, ocenę ofert, zmiany w umowie z wykonawcą oraz inne naruszenia. Tabela 2 prezentuje stawki procentowe korekt finansowych w odniesieniu do wybranych kategorii nieprawidłowości indywidualnych wraz ze wskazanymi przez IZ typowymi przykładami tych nieprawidłowości.

Wynik weryfikacji postępowań o zamówienie publiczne wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia w terminie 14 dni zastrzeżeń do tej informacji przekazywany był beneficjentowi. Należy przy tym podkreślić, że ustawa wdrożeniowa przewiduje normatywnie skomplikowany, dwuetapowy tryb zwrotu środków oraz korekt finansowych, pojmowanych jako instytucje rozbieżne (Brysiewicz, 2014, s. 13). Zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 8 i 9 te same ustawy do zadań instytucji zarządzającej należy zarówno nakładanie korekt finansowych, jak i odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu lub w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów na podstawie art. 207 u.f.p. Co przy tym istotne, na mocy art. 24 ust. 4 ustawy wdrożeniowej do stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości, pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez beneficjenta i nałożenia korekty finansowej oraz w przypadku gdy nieprawidłowość indywidualna wynika bezpośrednio z działania lub zaniechania wła-

Tabela 2

Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń w odniesieniu do wybranych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stwierdzonych przez IZ w toku weryfikacji postępowań o zamówienie publiczne przeprowadzonych przez beneficjentów RPOWP w latach 2014–2019

Kategoria nieprawidłowości indywidualnych	Stawka procentowa	Kwalifikacja naruszenia	Przykładowe naruszenie
Niedopełnienie obowiązku upublicznienia zapytania ofertowego zgodnie z warunkami umowy o dofinansowanie projektu	100%	Naruszenie art. 40 ust. 3 pzp	Niedopełnienie obowiązku przekazania ogłoszenia o zamówieniu lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego do Urzędu Publikacji UE przy jednoczesnym niezamieszczeniu ogłoszenia o zamówieniu lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego w Biuletynie Zamówień Publicznych i niezapewnieniu odpowiedniego poziomu upublicznienia, które umożliwiłoby oferentom z innych państw członkowskich UE zapoznanie się z ogłoszeniem
Niespójność dokumentacji przetargowej	25% (wysokość wstawki może zostać obniżona do 10% albo 5%)	Naruszenie art. 36 ust. 1 pkt 5a, art. 38 ust. 4a oraz art. 41 pkt 7 w związku z art. 7 ust. 1 pzp	Modyfikacja treści SIWZ po upływie terminu składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo przed upływem terminu składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia bez wymaganej zmiany ogłoszenia o zamówieniu
Dyskryminacyjny opis przedmiotu zamówienia	25% (wysokość stawki może zostać obniżona do 10% albo 5%)	Naruszenie art. 29 ust. 2 i ust. 3, art. 30 ust. 1–4 pzp	Opisanie przedmiotu zamówienia w sposób, który odnosi się do konkretnego wyrobu, źródła, znaków towarowych, patentów lub specyficznego pochodzenia, bez dopuszczenia rozwiązania równoważnego
Określenie dyskryminacyjnych warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia	5%	Naruszenie art. 22 ust. 1a i art. 22 ust. 1b pkt 3 w związku z art. 7 ust. 1 pzp	Określenie warunków udziału w postępowaniu oraz wymaganych od wykonawców środków dowodowych w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia lub uniemożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia
Nieprawidłowości w zakresie oświadczeń i dokumentów wymaganych od wykonawców	5%	Naruszenie art. 25 ust. 1 i art. 25a ust. 1 pzp	Żądanie od wykonawców oświadczeń lub dokumentów, które nie są niezbędne do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia
Naruszenia w zakresie wyboru najkorzystniejszej oferty	25% (wysokość stawki może zostać obniżona do wysokości 10% albo 5%)	Naruszenie art. 91 ust. 3 w związku z art. 7 ust. 1 pzp	Wybór oferty wykonawcy niespełniającego warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia
Niedozwolona zmiana postanowień zawartej umowy w sprawie zamówienia	100% wartości dodatkowej zamówienia wynikającej ze zmiany umowy zwiększone o 25% wartości ostatecznego zakresu świadczenia	Naruszenie art. 144 ust. 1 pzp	Dokonanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w sprawie zamówienia w stosunku do treści oferty, z naruszeniem warunków wynikających z umowy o dofinansowanie projektu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz załącznika do rozporządzenia w sprawie korekt finansowych.

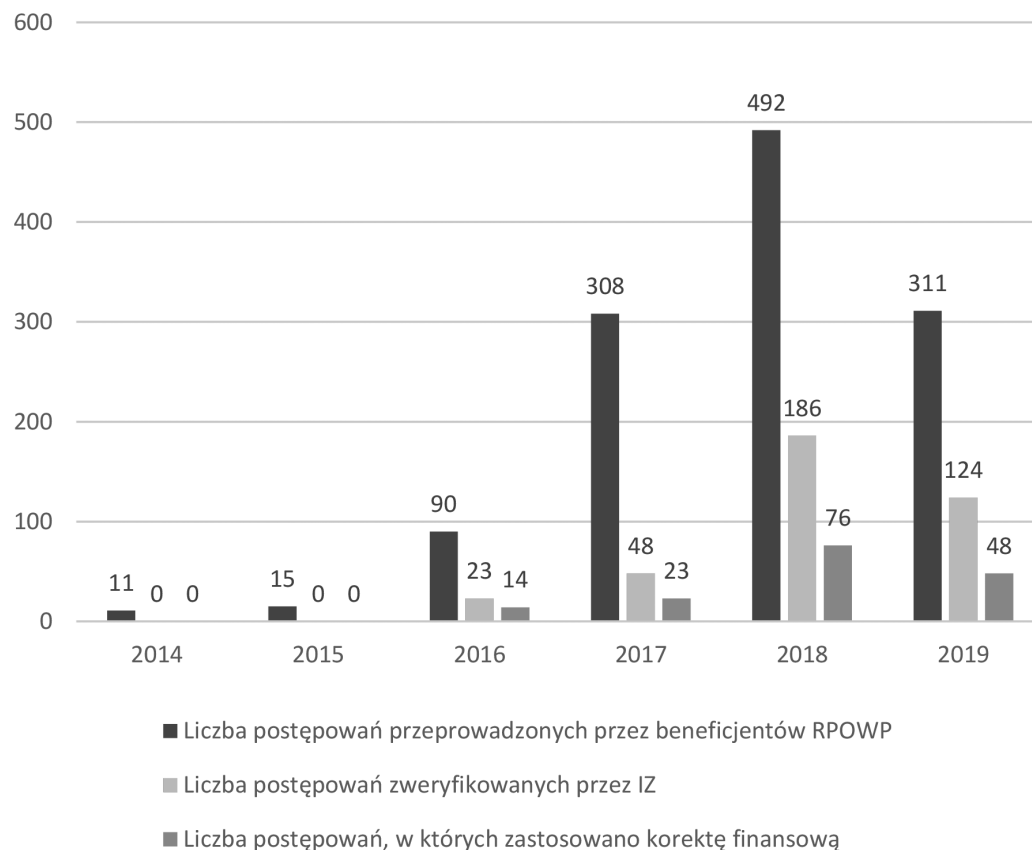
ściwej instytucji lub organów państwa, nie stosuje się przepisów ustawy z 14.06.1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego¹⁹ (dalej: k.p.a.). Ergo, w sytuacji gdy nałożenie korekty finansowej następuje w drodze pomniejszenia wniosku o płatność złożonego przez beneficjenta, od ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie wniesionych zastrzeżeń na tym etapie procedury nie przysługuje mu odwołanie (art. 25 ust. 11 ustawy wdrożeniowej), gdyż w tym zakresie właściwa instytucja swoje działania może realizować jako strona umowy zawartej z beneficjentem. Dopiero w wyniku bezskuteczności zastosowania trybu wezwania, polegającej na niedokonaniu zwrotu lub niewyrażeniu zgody na pomniejszenie kolejnych płatności przez beneficjenta w terminie 14 dni, następuje wszczęcie postępowania administracyjnego przed właściwym organem administracji publicznej, którego funkcję może pełnić ta sama instytucja zarządzająca. W ramach tego postępowania na podstawie art. 207 u.f.p. zostaje wydana decyzja administracyjna określająca w swej treści kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków (Suwaj, 2014, pkt 6). Na tym etapie procedury beneficjent kwestionujący wynik kontroli może podważać jego skutki finansowe w postępowaniu sądoadministracyjnym, zaskarżając wydaną na mocy art. 207 u.f.p. decyzję o zwrocie środków (Karwatowicz, Zawiślańska, 2013, s. 184).

Stosownie do danych przekazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w trybie dostępu do informacji publicznej²⁰, według stanu na 31.12.2019 r. liczba wniosków o dofinansowanie projektów wybranych do realizacji w ramach RPOWP wyniosła 1947 o ogólnej wartości 5 911 889 475,92 zł, z czego współfinansowanie UE wyniosło 4 155 990 879,65 zł. Liczba przeprowadzonych przez beneficjentów postępowań o udzielenie zamówień publicznych w celu realizacji projektów wyniosła 1227 o sumarycznej wartości 2 288 281 772,68 zł. Liczbę postępowań, w których IZ zastosowała korektę finansową w rozbiu na poszczególne lata realizacji RPOWP, obrazuje rysunek 1.

Jak wynika z danych przedstawionych na rysunku 1, w latach 2014–2015, pomimo przeprowadzenia przez beneficjentów RPOWP 26 postępowań o udzielenie zamówień publicznych w ramach realizowanych projektów, ich prawidłowość nie stanowiła przedmiotu kontroli przeprowadzanych przez IZ. Wyraźne zwiększenie liczby tego rodzaju postępowań zweryfikowanych przez IZ można było natomiast zaobserwować w latach 2016–2018, tj. z 23 w 2016 r. do 186 w 2018 r. Z kolei w 2019 r. IZ dokonała weryfikacji 124 postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Zaobserwowany wzrost był skorelowany ze znacznym zwiększeniem liczby postępowań przeprowadzanych przez beneficjentów. Zauważenia przy tym wymaga niezwykle wysoki odsetek skontrolowanych

Rysunek 1

Liczba przeprowadzonych przez beneficjentów RPOWP postępowań o udzielenie zamówień publicznych w latach 2014–2019, w których IZ zastosowała korektę finansową

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

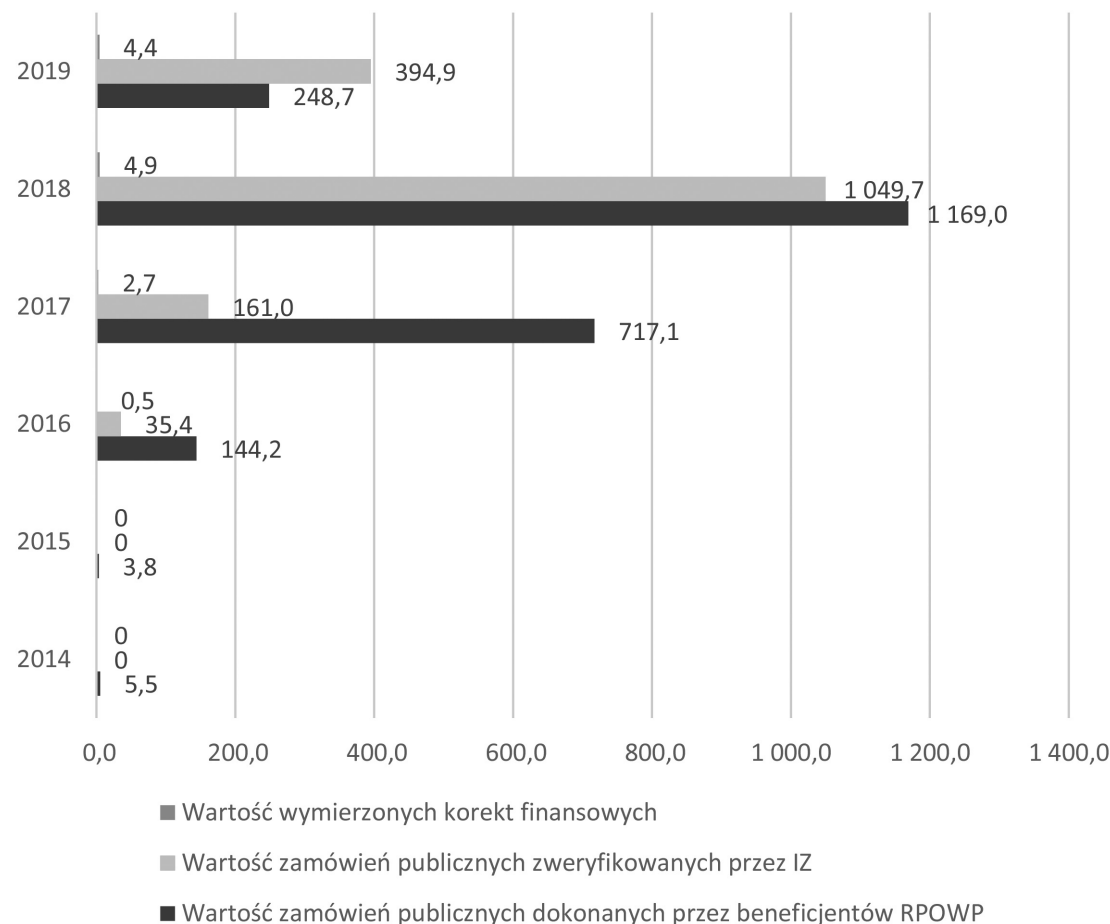
postępowań, w których właściwa instytucja zastosowała korekty finansowe. Pomijając lata 2014–2015, w analizowanym okresie nieprawidłowości skutkujące nałożeniem korekt finansowych wystąpiły w: 60,1% postępowań przeprowadzonych w 2016 r., 47,9% postępowań przeprowadzonych w 2017 r., 40,9% postępowań przeprowadzonych w 2018 r. oraz 38,7% postępowań przeprowadzonych w 2019 r. Trzeba przy tym zauważyć, że w 2018 r. zakwestionowana została prawidłowość przeprowadzenia aż 76 zweryfikowanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, natomiast w 2019 r. — 48 tego rodzaju postępowań. Rysunek 2 prezentuje sumaryczne wartości korekt finansowych wymierzonych w latach 2014–2019 przez IZ beneficjentom w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi przy udzielaniu zamówień realizowanych ze środków publicznych w ramach projektów objętych współfinansowaniem z RPOWP.

Jak można zaobserwować na rysunku 2, pomimo dużej liczby zakwestionowanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w całym badanym okresie wartość wymierzonych korekt finansowych w odniesieniu do próby zweryfikowanych postępowań była relatywnie niewielka. Tytułem przykładu można wskazać, że w 2016 r. wartość wymierzonych ko-

rekt finansowych wyniosła 547 182,44 zł, co w zestawieniu z wartością zamówień publicznych zweryfikowanych przez IZ w tym okresie zamykających się kwotą 35 414 907,08 zł stanowiło zaledwie 1,5%. W zbliżony sposób sytuacja przedstawiała się w kolejnych latach wdrażania RPOWP. W roku 2017, 2018 i 2019 wartość wymierzonych korekt finansowych wyniosła odpowiednio: 2 671 232,89 zł, 4 945 912,61 zł i 4 407 204,08 zł, co stanowiło 1,7%, 0,5% i 1,1% wartości zamówień publicznych zweryfikowanych przez IZ w danym roku. Pomimo pewnych zmian w zakresie dynamiki wzrostu wartości korekt finansowych wymierzonych w latach 2014–2019 przez IZ beneficjentom w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi przy udzielaniu zamówień realizowanych ze środków publicznych w ramach projektów objętych współfinansowaniem z RPOWP można zatem stwierdzić, że w odniesieniu do kwot wydatkowanych w ramach postępowań będących przedmiotem kontroli właściwej instytucji wahały się one pomiędzy 0,5% a 1,7% ich wartości. Taki stan rzeczy wynika zapewne z faktu, że w analizowanym okresie beneficjenci dopuszczali się mniej istotnych naruszeń przepisów obowiązujących w obszarze zamówień publicznych oraz z tego, iż IZ korzystała z możliwości obniżania wartości korekt finansowych określo-

Rysunek 2

Wartość korekt finansowych wymierzonych w latach 2014–2019 przez IZ beneficjentom w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi przy udzielaniu zamówień realizowanych ze środków publicznych w ramach projektów objętych współfinansowaniem z RPOWP (w mln zł)

Źródło: jak rysunku 1.

nych przepisami aktów wykonawczych do ustawy wdrożeniowej w celu zapewnienia sprawnego wykorzystania środków unijnych w ramach RPOWP.

Podsumowanie

Beneficjenci realizujący projekty współfinansowane ze środków budżetu UE są poddani szczególnemu reżimowi stosowania prawa zamówień publicznych z uwagi na dodatkowe obowiązki, które nie dotyczą zamówień finansowanych ze środków krajowych (Piwowarczyk, 2019, s. 9). Na mocy przepisów prawa oraz postanowień umów o dofinansowanie są oni zobowiązani do przestrzegania określonych reguł przy udzielaniu zamówień w zakresie wykonania robót budowlanych, dostaw lub usług. Zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego wyrażonym w wyroku z 12.12.2011 r., P 1/11²¹, reguły te wynikają zarówno z prawa unijnego, jak i krajowego, oraz nieposiadających waloru źródła powszechnie obowiązującego prawa wytycznych (Krzykowski, 2013, s. 198). Ukształtowany w taki sposób stan prawny powoduje liczne komplikacje dla beneficjentów środków unijnych, co ma swoje przełożenia na liczbę postępowań o udzielenie zamówień publicznych zakwestionowanych przez właściwe instytucje w drodze kontroli. Jako przykład można wskazać, że w 2016 r. w ramach wdrażania RPOWP nieprawidłowości skutkujące nałożeniem korekt finansowych wystąpiły aż w 60,1% postępowań zweryfikowanych przez IZ. Świadczy to dobitnie o pilnej potrzebie uproszczenia przepisów obowiązujących w obszarze zamówień publicznych. W szczególności należałoby rozważyć zasadność nakładania na beneficjentów obowiązku przestrzegania postanowień wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju, które nie stanowią aktów powszechnie obowiązującego prawa, zwłaszcza że prawo UE nie przesądza, w jakich formach prawnych państwa członkowskie mają określić zasady redystrybucji unijnych funduszy (Podkowik, 2012, s. 71).

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych badań, pozytywnie ocenić należy przewidzianą w rozporządzeniu w sprawie korekt finansowych możliwość miarkowania wysokości korekt finansowych w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości indywidualnych. Niewątpliwie miało to wpływ na fakt, że w przypadku RPOWP pomimo wysokiego odsetka zakwestionowanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, kwoty korekt finansowych w badanym okresie nie przekraczały poziomu 1,7% wartości zamówień publicznych zweryfikowanych przez IZ w danym roku, co z kolei miało korzystny wpływ zarówno na sprawność wydatkowania środków unijnych przez Zarząd Województwa Podlaskiego, jak i na kondycję finansową beneficjentów, gdyż każde uszczu-

plenie w ramach projektu środków z dotacji powoduje konieczność pokrycia niedoboru z budżetu zamawiającego.

Zwrot środków unijnych wydatkowanych niewłaściwie w ramach realizacji projektu następuje w dwóch odrębnych etapach uregulowanych w odmiennych regulacjach normatywnych. Podstawę nałożenia korekty finansowej stanowi naruszenie przez beneficjenta zasad wydatkowania środków w sposób określony w umowie o dofinansowanie, a procedura z tym związana toczy się przed instytucją, która tę umowę zawarła (Suwaj, 2014, pkt 6). Mankament z punktu widzenia ochrony praw beneficjentów na tym etapie procedury stanowi wyłączenie na mocy art. 24 ust. 4 ustawy wdrożeniowej stosowania przepisów k.p.a. w odniesieniu do postępowania w przedmiocie ustalania i nakładania korekt finansowych, mające zastosowanie również do systemu realizacji RPOWP. W konsekwencji instytucja prowadząca kontrolę lub dokonująca korekty nie jest zobligowana do stosowania wielu reguł postępowania administracyjnego, takich jak: zapewnienie stronie czynnego udziału na każdym etapie postępowania kontrolnego, zasada dwuinstancyjności postępowania czy też określone w k.p.a. przepisy odnoszące się do terminowości załatwiania spraw (Ostałowski, 2016, pkt 4). Dopiero nieskuteczność zastosowania trybu wezwania beneficjenta do zwrotu środków lub wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności powoduje wszczęcie drugiego etapu procedury, tj. pełnego postępowania administracyjnego przed właściwym organem na podstawie k.p.a.

Model przyjętego przez ustawodawcę postępowania kontrolnego w zakresie nakładania korekt finansowych i odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi należy ocenić krytycznie. Cechuje się ono nadmiernym normatywnym skomplikowaniem, co stoi w sprzeczności z zasadą szybkości postępowania administracyjnego wyrażoną w art. 12 k.p.a. W tym kontekście nie znajduje uzasadnienia podział postępowania zwrotowego na dwa etapy, które w istocie sprowadzają się do tego samego, czyli do odzyskania nienależnie wypłaconych środków z budżetu UE. W aktualnym stanie prawnym organ, zamiast prowadzić jedno postępowanie zwrotowe, jest często zmuszony do prowadzenia dwóch postępowań, tj. w pierwszej kolejności w zakresie ustalenia i nałożenia korekty, a następnie zwrotu środków (Brysiewicz, 2014, s. 14–15). Wydłużenie procedury odzyskiwania środków unijnych nie leży także w interesie beneficjentów, gdyż skutkuje utrzymywaniem stanu niepewności prawnej przez cały czas trwania prowadzonych postępowań. W sytuacji gdy beneficjent niewłaściwie wydatkował przekazane mu środki, będzie on zobligowany do ich zwrotu, z tym że z uwagi na wydłużenie postępowania nastąpi to w późniejszym terminie, lecz z wyższymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, naliczanymi od dnia przekazania środków, obejmującymi okres obu toczących się postępowań w danej sprawie (Suwaj, 2014, pkt 10).

Przypisy/Notes

¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 1429, ze zm.

² Dz.Urz. UE, C 202 z 7.6.2016 r.

³ Dz.Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., s. 65–242.

⁴ Dz.Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., s. 243–374.

⁵ Dz.Urz. UE L 94 z 28.03.2014 r., s. 1–64.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z 17.12.2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Dz.Uz. UE, L 347 z 20.12.2013 r.

⁷ LEX nr 1682990.

⁸ LEX nr 2227674.

⁹ LEX nr 2072157.

¹⁰ Dz.U. z 2020 r. poz. 818, ze zm.

¹¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

¹² Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

¹³ Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

¹⁴ Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju (2019). Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020. Warszawa 2019, MlIR/2014–2020/12 (4).

¹⁵ Dz.U. z 2018 r. poz. 971, ze zm.

¹⁶ Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach: 1) Osi Priorytetowej II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa RPOWP, tj. w ramach działania 2.1 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy, działania 2.2 Działania na rzecz równowagi praca — życie, działania 2.4 Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, działania 2.5 Aktywne i zdrowe starzenie się; 2) Osi Priorytetowej III Kompetencje i kwalifikacje RPOWP, tj. w ramach poddziałania 3.1.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, działania 3.2 Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr regionu.

¹⁷ Stowarzyszenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach zadań dotyczących wdrażania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014–2020 tj. w ramach: poddziałania 1.4.2 Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej BOF, poddziałania 3.1.3 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w ramach BOF, poddziałania 3.3.2 Stworzenie Centrum Kompetencji BOF, poddziałania 4.1.2 Dostępność terenów inwestycyjnych w BOF, poddziałania 5.4.2 Strategie niskoemisyjne BOF, poddziałania 7.2.2 Rozwój usług społecznych w ramach BOF, poddziałania 8.2.2 Infrastruktura edukacyjna na obszarze Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego, Poddziałania 8.4.2 Infrastruktura usług socjalnych w obszarze BOF.

¹⁸ Pismo z 26.02.2020 r., znak: DSI-VIII. 1431.7.2020.

¹⁹ Dz.U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.

²⁰ Pismo z 7.07.2020 r., znak: DRR-VIII. 1431.12.2020.

²¹ Dz.U. z 2011 r., nr 279, poz. 1644.

Bibliografia/References

- Brysiewicz, K. (2014). System wyboru i oceny projektów współfinansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2014–2020. *Przeгляд Prawa Publicznego* (10), 7–24.
- Brysiewicz, K., Poździk, R. (2012). Ocena i wybór projektów do dofinansowania z funduszy unijnych w Polsce — uwagi na tle wyroku TK z 12.12.2011 r. (P 1/11). *Europejski Przegląd Sądowy* (10), 10–20.
- Dyrberg, P., Kołyszko, A. (2014). Zasada autonomii proceduralnej w prawie Unii Europejskiej i jej ograniczenia w praktyce. *Temidium* (4), 23–28.
- Gostomczyk, W. (2016). Kryteria podziału środków unijnych w ramach regionalnych programów operacyjnych. *Zeszyty Naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych*, (2), 9–23.
- Jaśkiewicz, J. (2014). Komentarz do art. 24. W: J. Jaśkiewicz (red.), *Zasady realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020. Komentarz*. LEX.
- Karwatowicz, G., Zawisłańska, A. (2013). *Korekty finansowe za naruszenie prawa zamówień publicznych w projektach unijnych*. Wrocław: Presscom.
- Krzykowski, P. (2013). Zasady wymierzania korekt finansowych na projekty współfinansowane ze środków UE za naruszenia prawa zamówień publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego. *Journal of Modern Science*, 16(1), 193–208.
- Krzykowski, P. (2016). *Nieprawidłowości przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych w perspektywie finansowej 2014–2020*. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.
- Karwatowicz, G., Odachowski, J. (2009). Definicja legalna „nieprawidłowości” w kontekście Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności. *Kontrola Państwowa*, (4), 116–126.
- Łacny, J. (2015). Korekty finansowe nakładane na państwa członkowskie UE. *Kontrola Państwowa*, (1), 64–97.
- Łacny, J. (2017). Korekty finansowe nakładane na instytucje zamawiające za naruszenia prawa zamówień publicznych. *Europejski Przegląd Sądowy*, (9), 40–49.
- Najwyższa Izba Kontroli (2015). *Zamówienia publiczne współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego*. <https://www.nik.gov.pl/plik/id,8679,vp,10797.pdf> (22.07.2020).
- Ostałowski, J. (2016). Komentarz do art. 24. W: R. Poździk (red.), *Komentarz do ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020*. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe.
- Piwowarczyk, A. (2019). Wdrażanie Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w procedurach Prawa zamówień publicznych. *Przeгляд Ustawodawstwa Gospodarczego*, (11), 8–14. <https://doi.org/10.33226/0137-5490.2019.11.2>
- Podkowik, J. (2012). Charakter prawny wytycznych dotyczących programów operacyjnych finansowanych ze środków UE. *Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego*, (4), 69–86.
- Poździk, R. (2013a). Decyzje o zwrocie środków unijnych w praktyce wdrażania regionalnych programów operacyjnych. *Samorząd Terytorialny*, (7–8), 105–116.
- Poździk, R. (2013b). *Ocena i wybór projektów do dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności*. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe.
- Sendrowski, P. (2019). *Korekty finansowe w związku z udzielaniem zamówień publicznych*. LEX.
- Suwaj, R. (2014). *Głosa do wyroku NSA z dnia 18 stycznia 2013 r.*, II GSK 1777/12. LEX.
- Walenia, A. (2018). *Mechanizmy kontroli instrumentów prawno-finansowych polityki spójności UE w perspektywie finansowej 2014–2020*. Warszawa: Difin.
- Zarząd Województwa Podlaskiego (2020). *Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020*, https://rpo.wrotapodlasia.pl/pl/dowiedz_sie_wiecej_o_programie/zapoznaj_sie_z_prawem_i_dokumentem/regionalny-program-operacyjny-wo.html (10.07.2020).

Dr inż. Sławomir Jerzy Snarski

Pracownik naukowy Instytutu Nauk Leśnych Politechniki Białostockiej, starosta bielski, wiceprezes zarządu Związku Powiatów Polskich, autor i współautor kilkadziesiąt artykułów naukowych m.in. z zakresu funduszy Unii Europejskiej.

Dr inż. Sławomir Jerzy Snarski

Researcher at the Institute of Forest Sciences of the Białystok University of Technology, Bielski County Manager, Vice President of the Management Board of the Association of Polish Counties, author and co-author of several dozen scientific articles, incl. in the field of European Union funds.

Mgr Marek Martyniuk

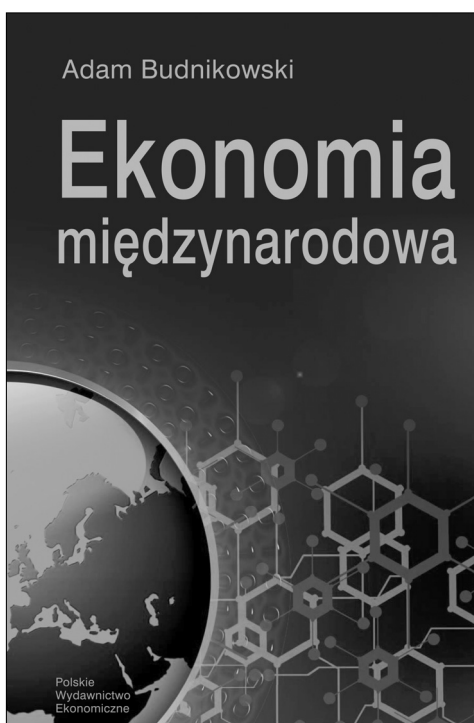
Doktorant na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, sekretarz Powiatu Bielskiego, członek zarządu Związku Powiatów Województwa Podlaskiego, współautor kilkunastu artykułów naukowych m.in. z zakresu funduszy Unii Europejskiej, kierownik i koordynator kilku projektów współfinansowanych ze środków unijnych.

Mgr Marek Martyniuk

PhD student at the Faculty of Law of the University of Białystok, Secretary of the Bielski County, Member of the Board of the Association of Counties of Podlaskie Voivodeship, co-author of several scientific articles, incl. in the field of European Union funds, manager and coordinator of several projects co-financed from EU funds.

Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne

poleca

Zakres tematyczny prezentowanego podręcznika obejmuje wszystkie podstawowe zagadnienia wchodzące w skład tradycyjnego kursu tego przedmiotu i nawiązuje do jednego z rozwiązań dominujących w literaturze światowej.

Praca składa się z pięciu części podzielonych na 20 rozdziałów. Część I, wprowadzająca, kończy się próbą zdefiniowania pojęcia i zakresu ekonomii międzynarodowej i, zgodnie z zamierzeniem autora, powinna ułatwić Czytelnikowi przyswojenie dalszych części wykładu. Część II została poświęcona teorii handlu międzynarodowego, część III — polityce handlowej, a część IV — między narodowym stosunkom finansowym. Przedmiotem części V jest miejsce zajmowane w ekonomii międzynarodowej przez wybrane problemy globalne.

Podział na części ma ułatwić Czytelnikowi orientację, a jednocześnie nawiązuje do tradycyjnego podziału ekonomii międzynarodowej na teorię handlu i finanse międzynarodowe. Podział bloków tematycznych na kolejno numerowane rozdziały pozwala na umieszczanie pytań po mniejszych fragmentach tekstu oraz nadaje całości pracy układ modułowy, umożliwiający także jej fragmentaryczne studiowanie.

Księgarnia internetowa: www.pwe.com.pl